

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 27. Peccatum veniale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Super alios se extollit. Pietas, quæ sibi illatas remittit injurias, expellit iram; quæ vindicare querit. Scientia, quæ mentem illuminat, evacuat Invidiam; quæ mortem excœcat. Fortitudo, quæ excellit in arduis, pellit Acediam; quæ torpet in imis. Consilium, quod docet pro transitoriis æterna mercari, removet Avaritiam; quæ in terrenis, & pro terrenis, tantum querit negotiari. Intellectus, quò verè delectamur in rebus spiritualibus, excindit Gulam; quæ vanè, & miserè, delectatur in carnalibus. Sapientia, per quam purè delectamur in Deo, extirpat Luxuriam. Gerson de 7. Don. Spir. S.

4. Oratio Dominica.

In prima petitione cohibetur Superbia: Superbi enim non sanctificant nomen Dei, sed nomen suum proprium. In secunda eliditur invidia, quæ est dolor alieni boni: unde non desiderat, ut proximo adveniat bonum, sed potius malum: & è contrario in ista petitione petitur commune omnium bonum. In tertia refecatur Ira; quæ voluntatem Dei non sequitur, sed proprium impetum. In quarta expellitur Acedia: ibi enim petitur robur tam spirituale, quam corporale; quod confertur in pane corporali, & spirituali. In quinta eliditur avaritia; quæ est immoderatus amor congregandi, & retinendi, temporalia: unde & debita semper exigit, nec dimittit. In sexta extirpatur Gula, ex qua ortum habuit primaria hominis tentatio: cum ibi petatur amotio tentationis futuræ. In ultima refecatur Luxuria; quæ specialiter semper secum habet malum tam corporis, quod ipsa debilitat, quam spiritus, cujus vires enervat. Gerson 2. p. tr. de or. Dom.

Prima petitio est contra peccatum blasphemiam: multi enim non sanctificant, sed blasphemant nomen Dei benedictum. Rex Franciæ S. Ludovicus fecit in regno suo ordinationem, ut blasphemus signaretur in lingua, vel fronte; ferrò calidò. Parisiis Magnus Burgenfis blasphemavit; captus, signatus, nequicquam amicis pecuniam ingentem spondentibus. Et dixit rex: vellem portare signum illud, ut hæc mala consuetudo tolleretur de regno meo. Secunda petitio contra avaritiam: quia avarus terram, non regnum cœlorum, respicit. Tertia contra Superbiam, omnes Christiani dicunt, *Domine, Domine*, Matth. 7. 21. corde credendo, & ore loquendo; sed non faciunt opere, obediendo: ideò oportet dicere *ter Domine*; & sic per obedientiam habebimus regnum cœlorum. Quarta contra Gulam. Quinta contra peccatum Iræ. Sexta & Septima contra Acediam: quia otiosi semper tentantur. S. Vincent. Ferr. f. 2. D. 4. post oct. Pasch.

Num. 3.

Miscellanea de peccatis Capitalibus.

Ab his tribus plagis occisa est tertia pars hominum, de igne, & de fumo, & de sulphure Apoc. 9. 18. id est; de igne avaritiæ, fumo superbiæ, sulphure id est, fœtore luxuriæ. Subdit. v. 19. quòd potestas equorum in ore eorum est; scilicet principum præcipientium, aut suaden-

tium: sive exemplis post se trahendo. Et ideo subdit: *& in caudis eorum*, id est exemplis. Geminiani l. 7. c. 6. Tria sunt principalia peccata, Dei, & proximi, charitatem extinguentia; quibus totus Mundus infectus est: scilicet superbia, quæ offenditur DEUS per animam: luxuria; quæ offenditur Deus per corpus: & avaritia; quæ offenditur Deus per substantiam temporalem. S. Bernardinus t. 2. f. 18.

Per superbiam cor inflatur, per invidiam arescit, per iram crepat, per tristitiam conteritur, & quasi in pulverem redigitur; per avaritiam dispergitur, per gulam inficitur, & quasi humectatur; per luxuriam conculeatur, & in lutum redigitur. Hugo à S. Vict. de quinq; Septenis.

§. XXVII.

Peccatum veniale.

Num. 1.

Victor majorum sæpè à parvis vincitur.

De ligno scientiæ boni, & mali, nè comedas. Gen. 2. 17. Basilus, & Nyssenus: sciendum; mandatum, quod obedientiam hominis probaret, datum fuisse. Verùm si Deus Adami experiri vult obedientiam; cur non rem majoris momenti præcipit? parum in pomi contemptu obedientia laborat; quando paradisi deliciis exundat. Si voluisset reliquas omnes, unâ tantum concessâ, alacris obsequii agnosceretur devotio; at, tot pomiferis concessis arboribus, unâ abstinere, nec cultus obsequium, nec obedientiæ videtur studium. Minima præcipit, ut obedientiæ virtutem examinet: nam vel indevoti est, magis obtemperare præceptis, aut perfecti, parere & minimis. Naxera in Jol. 8. §. 4.

Digitus Dei est hinc. Ex. 8. 19. Manu adversantur, & succumbunt digito. Scyniphes educere incantamentis non possunt, qui virgas dracones fecerant apparere. Theodoretus digito Dei dixit, non manum; huic tamen digito succubuerunt non manui. Lethali non infici, iustorum est; aut non apicem Legis præterire, perfectorum. Id. ib.

Tolle tecum omnem multitudinem pugnatorum, & consurgens ascende in oppidum Hai. Jol. 8. 1. Cur omnem secum multitudinem tollit, non muratam, nec copiosam urbem; sed oppidum invasurus? fors quia oppidum: sæpe enim exiliora, & minora, majorem virtutem, & fortitudinem, exigunt. Id. ib.

Rugitus leonis, & vox leana, & dentes catulorum leonum, contriti sunt. inquit Eliphaz. Job. 4. 10. Sed quid mirum? catulorum fractos dentes; quando discerptos leones, & leanas, præmisit? stylum invertat, & à catulorum dentibus inchoet; ut exaggeratio debitis gradibus ad summum ascendat. Leones vincere, virtutis elogium est; sed nonnunquam, qui leonem, & leanam, in frustra laceravit, catulorum sustinuit morsus. Id. ib.

Num.

Num. 2.

Peccata venialia vitandi motiva.

Deus confringet capita inimicorum suorum, verticem capilli per ambulantium in delictis suis. Pl. 67. 22. Referavit nobis, inquit, mortis januas, cum capita inimicorum confregisset, qui inquirunt hominum peccata; quique ne capillum quidem capitis inexploratum relinquunt. Dicit autem per capillum minimum peccatum. B. Theodoretus hic.

Attendite a falsis prophetis. Matth. 7. 15. S. Maximus ita intelligit: docuit Dominus lupra v. 14. viam cœli esse arctam, & angustam: nunc subdit cavete a falsis prophetis; qui dicunt, viam cœli esse latam, & laxam, & extenuant peccatum; veniam facilem promittunt; & vos in tartara ducunt. Sylveira hic c. 19.

Pueri parvi magna non desiderant, vilia solent admirari; currus, equos, aurigas, rotas, lutô factas. Tales nonnulli nunc viri reperiuntur: nulla his cœlestium cura; sed ad lutum, tanquam pueri, oblupefcunt: & terrenis divitiis blandiuntur; & gloriam, & voluptates, hujus sæculi magni pendunt; quæ ita puerilia sunt, ut illa, S. Chryf. hom. 8. in Joan. 17.

Res nullius momenti sæpe magnorum malorum causa efficitur: & ex parva negligentia, ingentia, atque incurabilia, fiunt vulnera. S. Ephrem de perfect. Monachi.

Quibus peccatis (venialibus) licet occidi animam non credamus; tamen ita eam, velut quibusdam pustulis, & quasi horrendâ scabie replentem, deformem faciunt; ut eam ad amplexus illius cœlestis sponſi, aut vix, aut cum grandi confusione, venire permittant. B. Cæsarius Arel. hom. de Verb. Ap. 1. Cor. 3. *cujus opus &c.*

Si necesse esset, aut totum Mundum, & quicquid Deus non est, perire, & in nihilum redigi; etsi plures essent Mundi; vel infinito numero multiplicarentur; aut te facere rem parvam contra voluntatem Dei: cum intueor, quod sit contra voluntatem Dei; gravissimum quiddam, & nullô damnô comparabile, intelligo. S. Anselmus l. 1. cur Deus homo c. 21.

Sicut mors separat animam à corpore; sic, qui verè diligit, recedit ab omni eo, quod possit displicere dilecto. Magdalena ergo, quæ multum Dominum amavit, omnes carnis delicias dereliquit; & quicquid scire poterit, esse contrarium Christo. S. Bonaventura l. 2. in festo S. Magd.

Stultum esse nullatenus ambigatur; nec dubitetur; transisse in reprobum sensum, qui, quod Deum offendit, leve dixerit peccatum. Penitus nè leve dixeris, quod in divinam transit offensam. Non enim est leve, pro quò dimittendo quotidie oportet orare. Sim. Cass. l. 8. c. 43.

Num. 3.

Peccata venialia punita à Deo, & Angelis.

Eris tacens, & non poteris loqui. Luc. 1. 20. Non reliquit peccatum veniale Zachariae impunitum: & putas, quod tua mortalia manebunt impunita? Stella hic.

B. Veronica de Binasco V. narravit sororibus, quòd in Missa semel sororem curiosius aspexerit; ob id in raptu eam Angelus tantâ severitate increpaverit; ut diem extremum clausura fuerit, si corpori mens juncta fuisset talia patiens. Heu! quàm ingens fuit horror ille arguentis Angeli! quàm dura verba! quàm terribilis vultus! Rediens ad se tribus diebus innumeras fudit lacrymas. Quando deinceps Sacrificio intererat, nec quidem caput movere audebat, metuens divinæ Majestatis ultionem. Bolland. 13. Jan.

S. Francisca Romana, cum in frequenti mulierum cœtu vanus esset sermô illatus; ipsaque eum inturbare humano respectu nollet; maxilla ejus, audientibus cunctis, gravi alapa percussa fuit. Factum id ei sæpius ob leves defectus ab Angelo. Boll. 9. Martii. Internum animæ suæ statum Patri Antonello exponens; quia ex humilitate reticebat dona quaedam cœlestia; tam vehementem humeris illius ictum inflixit Angelus; ut ad pedes attoniti Confessarii corruerit. Ib. Ex altera vita c. 3.

TITULUS XVI.

PECCATA ALIENA.

§. I.

Luge, desle.
Symbola.

Sicut lilium inter spinas. Cant. 2. 2. Glos. la Angelica: eorum improbitate pungeris, quos in filiorum numero gaudebas te accepisse, Did. Niss. ser. 2. D. 4. Quadr.

Super mortuum plora; defecit enim lux ejus: & supra fatuum plora; defecit enim sensus. Eccl. 22. 10. Græc: *defecit enim intellectus.* q. d. stultus, putâ peccator, non tantum est dormiens, sed & mortuus, per peccatum, cui affixus hæret. Quare, sicut ploras

amici mortem, quia defecit ejus lux; id est vita: & supra fatuum, id est, sic, vel similiter luge, & plora fatuum; quia defecit sensus, id est, prudentia, & sapientia, quæ est quasi vita, & anima animæ. Rursum *defecit sensus*: quia nullum habet sensum suæ salutis, & rerum divinarum; periinde ac si esset mortuus. Cornelius hic.

State super vias, & videte. Jer. 6. 16. Lugent ergo viæ, quia Sancti lugent; dum cultum Dei contemni considerant: Deum enim colere, & poenitentiam agere, hoc est Deo solennitatem facere. S. Bonaventura in Thren.

Sume